РІК 1931. Серпень — Вересень. Ч. VIII.

ПЕРЕМИСЬКІ ЕПАРХІЯЛЬНІ ВІДОМОСТИ

Ч. 5775. До Всч. ОО. Душпастирів з нагоди празника Царя-Христа.

Проголошений Св. Вітцем Пієм XI. празник Царя-Христа належить до ряду тих свят, які в короткому часі здобули собі серця вірних цілого католицького світа і стали для них джерелом многих ласк. З радістю треба ствердити, що й у нас вірні зустрічають цей празник дуже величаво, що немало причинюється до зросту Божої слави і ревнування о спасення душ.

Хочемо однак при нагоді звернути увагу Всеч. Отців на одну особливість цього свята: Празник Царя-Христа, це празник Католицької Акції, яка до того тільки стремить, щоби приспішити і закріпити володіння Христа у нинішнім світі.

Христос має стати володарем душ та не лиш у церкві, в часі молитви і богослуження, але також у приватнім, родиннім і публичнім життю христіян. Католицькі засади мають проникнути ціле життя людини особливож товариську і суспільну ділянку, мають здобути собі право горожанства в установах, школі, пресі, державнім законодавстві і взагалі всюди, де дотепер неподільно царив і царить дух ворожий катол. Церкві. Вірні мають перейти зі стану пасивних глядачів подій в стан свідомих і активних борців в обороні Христових засад та в їх ширенню. До цього

завзиває Св. Отець усіх вірних без виїмку. Розуміється, що клир обовязаний тут з уряду дати добрий примір, провід і заохоту.

З нагоди празника Царя-Христа пригадую цей обовязок Всеч. Отцям, як один з важнійших. Вийдім Всеч. Отці, зі стану нарікання на лихі часи, скріпім нашу душпастирську працю в парохії, зробім її пляновою і доцільною. Наші проповіди, катехизація, праця у брацтвах хай відбуваються правильно по згори наміченому пляну. Хай пробивається в них ясна ідея: скріплення духа побожности та розбудження католицької солідарности і активности. Наша діяльність у світських установах нехай не буде низьким вислугуванням одиницям чи ґрупам ані нагодою до здобуття пустої слави чи признання. Будьмо тут зразковим приміром виконування принятих на себе обовязків і що важнійше: доложім всіх зусиль, щоби тут поширити благодійний вплив кат. Церкви і її засад. Інакше побут священика в установі не мавби рації і мігби бути шкідливий. Загалом уся наша душпастирська праця повинна бути не самим тільки виконуванням обовязку очеркненого канонами і правилами, але пляновим і постійним докидуванням цеголок до будови Христвого царства, до того щоби свято Царя-Христа стало величавим празником побіди над ворогом кат. Церки і спасення душ.

В біжучім році Празник Царя-Христа припадає на 21. неділю по зісланню св. Духа се є на день 25. жовтня. Заряджуємо отсим, щоби Всеч. Отці Душпастрі виголосили в часі Служби Божої в день Празника відповідну науку оперту на Енцикліці св. Отця (гл. Епарх. Відом. Ч. XII. 1926 стор. 53-69.) а по Службі Божій відмовили при виставлені Найсв. Тайн акт посвяти цілого людського роду Пресв. Серцю Ісуса (гл. Епарх. Відом. ч. IX./1928 стор. 133). — † ЙОСАФАТ Епп.

Ч. 5325/218. До Всч. ОО. Катехитів середних і вселюдних шкіл — в справі роблення самовільних заходів о зміну службового становиска.

Пригадується Всеч. ОО. Катехитам середних і вселюдних шкіл, що вони є в першій мірі душпастирями повіреної їм шкільної молоді, для котрого то уряду одержали окрему канонічну місію від Ординарія, та що як такі не

можуть *на власну руку без попередного писемного дозволу Еп. Ординаріяту* робити ніяких заходів в справах, які потягалиби за собою зміну в їх уряді чи становиску. З окрема не вільно ОО. Катехитам робити заходів:

1) о посади директорів згл. управителів так державних як приватних шкіл;
2) о перенесення до іншої місцевости, а коли ходить о ту саму місцевість, до іншої школи;
3) о увільнення з посади та наділення емеритурою перед вислуженням законом приписаних літ;
4) о відпустки (урльопи) чи то в наукових цілях, чи для поратовання здоровля, на довше як дві неділі на протязі одного шкільного року;
5) о приділення годин науки релігії в інших школах так державних як приватних без одержання на це канонічної місії як також о навчання інших предметів (співу, музики, мов і т. д.) понад 8 годин в тиждень;
6) о такі заняття згл. посади в державних чи приватних установах, які булиби получені зі шкодою для душпастирської праці над молоддю або видатність цеї праці зменшували як прим. посади в економічних, фінансових і и. установах.

Загалом ОО. Катехити повинні памятати, що свобідний від шкільних занять час мають передовсім присвятити праці в церкві і парохії та що вони є в першу чергу священиками і душпастирями а щойно опісля діячами на інших полях.

Примічається, що знехтовання повисшого зарядження і ставлення Еп. Ординаріяту перед доконані факти потягне за собою з правила відмовне полагодження даної справи а в гірших випадках втрату канонічної місії і відкликання з посади катехита.

Ч. 5658/237. Справа поширення дієцезального тижневика „БЕСКИД“.

Одним з останніх кличів Апост. Столиці до вірних світа є справа підпирання католицької преси або пресове апостольство. Відомі вже Всеч. Духовенству в цій матерії Енцикліки Св. Вітця Пія XI, не згадуючи вже про Його світлих Попередників, а ціла Католицька Акція булаби прямо не до подумання без власної преси. Цей пре-

важний обовязок пригадував теж не раз Всеч. Духовенству Еп. Ординаріят у своїх листах і зазивах.

В дусі Кат. Акції покликано в нашій Епархії до життя католицький тижневик »Бескид«. Здавалосяб, що пригадувати духовенству його обовязок супроти дієцезального тижневика це зайва річ. На жаль воно не так на практиці, бо є випадки, де ціле село ба навіть ціла парохія включно зі священиком не побирає ні одного примірника ґазети. З предложеного Еп. Ординаріятови звіту Адміністрації тижневика виходить, що деякі Отці не завдали собі навіть труду розпакувати ґазетну посилку, держали її довший час а опісля віпіслали назад. Церковна єрархія апелює до вірних в справі апостольства преси, орґанізує молитовні кампанії в цім намірі а тут серед самих пастирів є одиниці позбавлені духа сього апостольства. Для них ця справа мовби не істнувала а якщо істнує то десь геть по заду на останньому місци серед маловартних справ. А цеж прецінь частина учительського уряду душпастиря в нинішнім часі!

Треба вже раз зрозуміти і дякувати за це Богу, що негідна роля священика-урядовця мусить уступити місця благородному покликанню священика-робітника і ревнителя для спасення людських душ!

Як це розуміти, коли прим. у селі, де є численне церковне братство, де священик має рішаючий голос в читальні — нема ні одного передплатника »Бескида«? Під великим знаком запиту треба там поставити свідомість чи катол. солідарність цього братства та працю і вплив в ньому священика. Оплатити ґазету можнаб тут легко зі самих добровільних складок з нагоди місячних сходин. Правда нині нужда загальна але і серед того люди читають і оплачують пресу. Впрочім матеріяльна нужда в нічім не ослаблює але ще скріплює голод на католицьке писане слово.

Друга справа це вирівнання належитости за побрані примірники. Де священик займається кольпортажею там повинен частіше стояти в контакті з Адміністрацією часопису та пересилати їй заздалегідь бодай раз у місяць зібрані гроші, коли передплата неможлива.

Ч. 5039. — Конкурс на опорожнені парохії.

З речинцем до 15. листопада 1931 виставляється на конкурс слідуючі опорожнені парохії:

Деканат Балигородський: Рябе. Белзький: Боратин. Бірчанський: 1) Грозьова, 2) Лішава гор. Дрогобицький: Рибник. Височанський: Красне. Горлицький: 1) Боднарка, 2) Гладишів, 3) Долини, 4) Климківка, 5) Ліщини, 6) Новиця, 7) Рихвалд, 8) Смерековець. Грибівський: 1) Баниця, 2) Більцарева, 3) Брунари вижні, 4) Ізби, 5) Королева руська, 6) Фльоринка. Динівський: 1) Бахір, 2) Павлокома. Добромильський: Макова. Дуклянський: 1) Воля цеклинська, 2) Граб, 3) Гирова, 4) Дошниця, 5) Крампна, 6) Поляни, 7) Радоцина, 8) Ростайне, 9) Святкова, 10) Тиханя, 11) Чорне. Жукотинський: 1) Гвоздець, 2) Галівка, 3) Дністрик головецький, 4) Дністрик дубовий, 5) Липє. Комарнянський: Горбачі. Короснянський: 1) Близянка, 2) Чорноріки. Куликівський: Стронятин. Лежайський: Дубрівка. Ліський: Ліщовате. Лупківський: 1) Воля мигова, 2) Солинка, 3) Явірник. Любачівський: 1) Липовець, 2) Милків, 3) Синявка. Лютовиський: 1) Береги горішні, 2) Поляни, 3) Хміль. Мединицький: Добрівляни. Мушинський: 1) Матієва, 2) Явірки. Нижанківський: Грушатичі. Підбужський: Спиня велика. Порохницький: 1) Дубецько, 2) Крамарівка. Равський: 1) Белзець, 2) Голе равське. Риманівський: 1) Дошно, 2) Тарнавка, 3) Ясель. Розлуцький: Свидник. Сокальський: Добрачин. Старосамбірський: 1) Білич горішний, 2) Лінина мала, 3) Лопушанка хомина. Тіснянський: 1) Ветлина, 2) Криве, 3) Лопінка, 4) Терка, 5) Тісна, 6) Яблінки, 7) Яворець. Турчанський: Яблінка вижна. Угнівський: Домашів. Устрицький: Лопушниця. Чесанівський: 1) Крупець, 2) Плазів. Яворівський: Прилбичі.

Прохання внесені не по формі і не заосмотрені потрібними залучниками, а особливо без свідоцтва з конкурсового іспиту, як і ті, котрі вплинулиби по дни 15. листопада 1931, будуть уважані як безпредметові.

Примічається, що всі Всч. ОО. що одержать презенту на таку парохію, яка крім матерної церкви має одну або більше дочерних, зобовязуються в кождім часі на жадання перемиського Еписк. Ординаріяту згодитися на евентуальне відлучення дочерних церков разом з ґрунтами.

При тім Еписк. Ординаріят повідомляє всіх Отців, наміряючих внести подання о приняття в спис на висше згадані парохії, що дотації їх будуть нормовані по гадці Конкордату.

Ч. 5774. — Збірка на „Петрів Гріш“.

Арламівська Воля 2.80, Бабина 11, Балигород 10, Бандрів 5, Баниця 10.14, Баранчичі 6.45, Бахір 7.50, Бахів 3.16, Башня 6.50, Белз 11.12, Береги дол. 8, Береги 8, Береска бал. 4.50, Березка бірч. 5, Березть 9.30, Биків мед. 23, Бігалі 15.09, Бітля 11, Близянка 2, Боднарка 6, Болестрашичі 5.50, Болохівці 8.05, Болозва 8.40, Бонарівка 7, Бориня 6, Ботелка вижн. 10, Боянець 3, Брониця 8, Брунари вижн. 9.85, Брусно 3.20, Будинин 14, Букова 5, Валява 13.50, Ванівка 10, Ванькова 20.42, Ваньовичі 8, Вислок гор. 2, Вишатичі 8, Військо 5, Вільки маз. 3.30, Вірхомля вел. 12, Волиця 16, Волосате 10.20, Волчухи 5, Волоща 9.35, Вороблевичі 17, Вороблик кор. 25, Воютичі 5, Вяцковичі 5, Гаї нижн. 10, Галівка 15.85, Ганчова 10, Гирова 2, Гладишів 12.53, Гломча 5, Гнила 5, Годині 5, Голе рав. 6, Горинець 10.45, Горожанна вел. 20, Горожанна мал. 3.50, Горохівці 5, Горянка 15.50, Гочев 5, Грімно 4.50, Грушатичі 3, Губичі 10, Гусне виж. 7, Дальова 5, Дашівка 9.46, Двірці 3.60, Деревня 4.50, Дзвиняч гор. 5, Дидьова 5, Диків стар. 11.09, Добра 16, Добра шлях. 6 50, Добрачин 7, Добрівляни 10.50, Доброгостів 10.

(Д. б.)

Ч. 5365. — Поручення „Устава“ на рік 1931/32.

У Львові вийшов з друку новий »Устав« на рік церк. 1932 о. Миколи Галянта, канцлера Митрополичої Консисторії.

У новому виданню бачимо знова деякі уліпшення та гарну зверхну форму.

Поручаємо його Всеч. Духовенству.

Ч. 5731. — В справі присилки гроший до канцелярії Еп. Консисторії.

Подається до відома Всч. Духовенства, що при пересилці гроший треба зазначувати на відтинку переказу чи чека на що гроші призначені, бо без того не можна тих гроший законтувати, де належить.

ХРОНІКА.

Іменовання.

Почетними Крилошанами Катедральної Капітули в Перемишлі іменовані:

Ч. 93/орд. о. Камінський Іван, декан лежайський і парох в Заліссю, о. Качмар Іван містодекан Мушинський і парох в Злоцькім, о. Грицеляк Микола, канцлєр Еп. Консисторії і Ч. 146/орд. о. Маринович Йосиф, декан добромильський і парох в Війську.

Ч. 4116. о. Олексин Василь, парох в Тартакові деканом сокальським.

Ч. 4591. о. Козбур Стефан, парох в Ясінці масьовій деканом розлуцьким.

Ч. 4535. о. Малко Теодор, парох в Волиці деканом буківським.

Ч. 4589. о. Шалаш Стефан, парох в Мисцовій деканом дуклянським.

Ч. 4130. о. Лебедович Іван, парох в Бірчі містодеканом бірчанським.

Ч. 4131. о. Ляльович Йосиф, парох в Мацині великій, містодеканом горлицьким.

Ч. 4230. о. Кушлик Евген, парох в Пяновичах, містодеканом самбірським.

Ч. 4590. о. Корнова Стефан, парох в Лабовій II. містодеканом мушинським.

Ч. 4823. о. Др. Винницький Роман, парох в Вороблику, містодеканом риманівським.

Ч. 5127. о. Лебедович Іван, парох в Бірчі, завідателем деканату бірчанського.

Ч. 5286. о. Плешкевич Юліян, парох в Маластові і декан горлицький, завідателем деканату грибівського.

Ч. 5286. о. Жук Михайло, парох в Снітниці, містодеканом грибівським.

Крилошанські відзнаки одержали:

Ч. 4149. о. Ільницький Йосиф, парох в Шумячі.
Ч. 4149. о. Левицький Адріян, парох в Турці.

Канонічну інституцію одержали:

Ч. 4515. о. Фігар Яків — Улицько. Ч. 4866. о. Вовчик

Михайло — Яблінка нижна. Ч. 4189. о. Галушка Ігнатій — Загіре. Ч. 5477. о. Оленяк Йосиф — Мединичі. Ч. 5476. о. Стеранка Олександер — Монастирець. Ч. 5478. о. Мокрівський Матвій — Яворів. Ч. 5206. Білий Стефан — Барич.

Завідательства одержали:

Ч. 4243. о. Білевич Олекса — Лопушниця. Ч. 4187. о. Савицький Дмитро — Гвоздець. Ч. 4505. о. Давидович Алексій — доїздж. Ростайне. Ч. 4189. о. Хробак Василь — Брунари вижні. Ч. 5003. о. Величкович Микола — Білич горішний. Ч. 5477. о Шевчук Василь — Грушатичі. Ч. 5476. о. Новосільський Александер — Тарнавка. Ч. 5575. о. Рибак Микола — Морохів. Ч. 5572. о. Дацько Константин — Лівчиці. Ч. 5574. о. Булат Іван — Чорноріки. Ч. 3070. о. Микулович Володимир — Прилбичі. Ч. 3070. о. Кліш Анатоль — Немирів.

Сотрудництва одержали:

Ч. 4789. о. Мостюк Яків — Старе село. Ч. 4676. о. Ковальський Юрій — Добромиль. Ч. 4598. о. Петрашкевич Йосиф — Рихтичі. Ч. 5206. о. Салаш Михайло — Плоске. Ч. 5326. о. Дигдалевич Йосиф — Радохонці. Ч. 5417. о. Журавецький Сильвестер Ч. С. В. В. — Кристинопіль. Ч. 5417. о. Жупанський Павло ЧСВВ — Дрогобич. Ч. 5417. о. Ковалюк Дамян ЧСВВ — Жовква. Ч. 5500. о. Білик Никола — Злоцьке. Ч. 5219. о. Плахта Михайло — Батятичі. Ч. 5415. о. Горошко Михайло — Опарівка.

Померли:

о. Дуб Йосиф, парох в Лопушниці 27/6 1931.
Душу єго поручається молитвам Всч. Духовенства.

З гр. кат. Еп. Консисторії.

Перемишль, дня 25. вересня 1931.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ЙОСАФАТ
Епп.

II. ЧАСТЬ.

В друкарні дієцезальній в Пінську вийшла цінна книжка: „Prymat Papieski a Kościoły Wschodnie w okresie soboru Efeskiego“, котру можна там дістати.

о. МИРОСЛАВ РІПЕЦЬКИЙ.

Бібліотечний провідник.

(Про заснування, ведення і комплєтовання парохіяльної бібліотеки).

V.

В кождій навіть найбільшій бібліотеці мусить бути заведений **інвентарний катальоґ** себто виказ книжок бібліотеки, з якого можна докладно довідатися про маєтковий стан бібліотеки. До сего катальоґу вписуються книжки в тім порядку, як приходять до бібліотеки. Найкращою формою інвентарного катальоґу для наших парохіяльних бібліотек є оправлена нотатка, полініована на вісім рубрик-перегілок після поданого взірця А.

1	2	3	4	5	6	7	8
Число порядк	Автор	Заголовок	Видавець, місце і рік вид.	Скільк. томів	Ціна книж. і опр.	Спосіб і дата набуття кн.	Замітка
1.	Штольц Альбан	Життя і смерть	Вид. ЧСВВ. Жовква 1922.	1	1·80 зл	Куплена 12. I. 1928	
2.	Лотоцький Антін	Кужіль і меч	„Добра Кн.“ Львів 1927.	1	4·80 зл	Куплена 12. I. 1928	
3.		Геройська любов	Вид. ЧСВВ. Жовква 1914.	1	2·— зл	Куплена 12. I. 1928	
4.	Штольц Альбан	Отче наш	Вид. ЧСВВ. Жовква 1910.	1	2·30 зл	Дарована 20. II. 1928	
5.	Буйко Влодко	Пригоди Юрчика	„Світ Дит.“ Львів 1923.	1	1·— зл	Куплена 12. I. 1928	

Ведемо сей інвентарний катальоґ так, що в першій рубриці вписуємо число книжки по черзі приходу її до бібліотеки. Інвентарне число книжки зазначуємо на заголовковім листку книжки (першій сторінці за окладинкою або оправою) в горі близше до хребта книжки, а на хребті даємо паперову наліпку з числом (такі чисті наліпки продаються

в паперових крамницях). Кождий твір, хочби складався з кількох томів, повинен мати одно число. Коли є в бібліотеці тасама книжка в кількох примірниках, то кожда книжка повинна мати окреме число в інвентарному катальозі. В другій рубриці зазначуємо назвиско автора (наперед пишеться призвище автора, а потім імя). Ніколи не зазначуємо титулів: др., проф. і ин. До третої рубрики вписуємо назву книжки, яку беремо зі заголовка книжки. Коли назва є довга скорочуємо її так, щоби не стратився її змисл. В четвертій рубриці зазначуємо назву видавництва або видавця, місце і рік видання. В рубриці: »скількість томів« вписується число, яке вказує з кількох томів є зложений даний твір. Коли в однім томі оправлено кілька книжочок разом, тоді та книжка одержує число 1, а в рубриках: »Автор« і »Заголовок« вписується назвиска всіх авторів і поодинокі заголовки книжочок. Дальше ідуть рубрики, в яких зазначуємо коротко, як книжка набута (куплена, дарована чи виміняна), дату набуття книжки та ціну книжки і оправи. Ціна книжки повинна бути виповнювана постійно для означення вартости бібліотеки, а також колиби читач затратив книжку і треба було її відкупити. В останній рубриці вписуємо ріжні замітки.

Щоби знати, хто випозичив і які книжки, мусить бібліотекар все докладно записувати та вести окремо **спис позичаючих в формі книжки.** Кождий позичальник дістає в книжці окрему сторінку і тут вписується число позичаючого в такім порядку, як вступає до бібліотеки, його призвище і імя та записується у відповідних рубриках, число випозиченої книжки або заголовок, дату випозичення і віддання книжки, а з боку всілякі замітки, як вказує взірець Б.

Ч: Назвиско позичальника:

Дата випозич. кн.	Число або заголовок книжки	Дата звороту кн.	Замітки
17. II.	Бен Гур	23. II.	
23. II.	Життя і смерть	5. III.	
5. III.	Син України	19. III.	

На підставі сеї книги позичалників у більших бібліотеках виготовлюється леґітимації посвідки, якими читачі все мають виказатися при випозичанню книжок, щоби бібліотекар міг відразу знати, яке їх число в бібліотеці.

Бібліотекар повинен знати, чи є в бібліотеці бажана книжка, а коли нема, то хто і коли її випозичив. Відповідь на сі питання дають картки визичування книжок, які є заведені у більших бібліотеках на окремих картонових картках, величини кореспондентки. На тих картках записується кому і коли дана книжка була позичена. Картки, уложені після чисел книжок, переховується в осібнім пуделку. Після сеї картки можемо кождої хвилі довідатися, у кого є бажана книжка та пізнаємо, які книжки мали серед читачів найбільший попит. Картки визичених книжок дають спромогу робити в бібліотеці люстрацію книжок.

Для ужитку і вигоди читачів заводиться в бібліотеці поіменний поазбучний катальоґ в формі книжки, щоби читач міг сам легко знайти потрібну книжку. Сей катальоґ, в якім є вписані по черзі поазбучно після авторів всі книжки бібліотеки, є конечно потрібний в кождій більшій бібліотеці тому, що він вказує, чи є в бібліотеці бажана книжка. До відповідних рубрик сего поазбучного катальоґу вписується назвиско автора і назву книжки, скількість сторін, щоби читач вже з катальоґу міг довідатися про величину книжки і книжний значок (сиґнатуру) після місцевого катальоґу. Для кождої початкової букви призначуємо в поазбучнім катальозі кілька сторінок для дальшого вписування книжок.

Крім поазбучного катальоґу у більших бібліотеках споряджується фаховий, систематичний катальоґ, якого завданням є, дати читачеви довідатись, які твори з окремих галузий знання находяться в бібліотеці. Щоби комплєтувати бібліотеку після певної системи, є необхідний в бібліотеці поділ книжок на спеціяльні відділи.

VI.

В менших бібліотеках уставляється книжки в бібліотечній шафі після інвентарного катальоґу. Се уставлення книжок полягає в тім, що бібліотекар ставить книжки на

полицях після чисел в тім порядку, як вони прибувають та є вписані в інвентарному катальозі. При такім уложенню побіч маленьких книжечок мусимо ставити книжки найбільшого формату. Простори між полицями мусять бути відміряні після книжок найбільшого формату, яких є найменше, тому в шафі лишається багато порожного, невикористаного місця.

Сей найстарший, примітивний спосіб укладаних книжок закинено вже у більших, взірцево уладжених бібліотеках та задля заощадження місць в бібліотечній шафі уставляється книжки після їх розмірів - формату. Для кождого формату книжок призначується одна або більше полиць відповідно до сего, яких книжок є найбільше. Щоби бібліотекар міг знати, на якім місци знаходиться книжка в бібліотеці, споряджується місцевий катальоґ. Сей катальоґ складається з чотирох відділів, які відповідають чотиром форматам книжок. На кождій сторінці місцевого катальоґу в горі вписується ту букву, яка нам вказує на формат книжки та полицю, на якій можна знайти бажану книжку.

Для бібліотекара є незвичайно догідним, коли ставить книжки на полицях після фахових відділів. Тоді ділиться цілу бібліотеку на кілька фахових відділів, і в кождім відділі ставиться книжки поазбучно після назвиск авторів або так як прибувають до бібліотеки.

VII.

При заснованню парохіяльної бібліотеки треба звернути головну увагу на відповідний добір книжок, бо від складу бібліотеки залежить здійснення її многоважного завдання. Парохіяльна бібліотека мусить мати книжки відповідно до ступня розвитку і підготовки позичаючих. Не можна без розбору давати до читання кожду книжку, бо не кожда книжка є зрозуміла для малосвічених читачів. Бібліотека мусить притягати до себе читачів популярними, інтересними книжечками, які визначаються простим складом мови і ясністю викладу.

Найважнійшою частиною парохіяльної бібліотеки повинні бути книжки релиґійно-морального змісту, написані живо, ясно і цікаво, тому що наш нарід дуже потрібує такої лектури. Важною ціллю сих книжок є виробити чесну,

правдиво-християнську людину, — виховати молодь до християнського життя, вщіпляючи в молоді серця християнські чесноти та високі ідеали правди, добра і краси, — розбудити і скріпити релігійні почування та католицьку свідомість, — показати нашому народови, пригніченому матеріяльними злиднями, краще життя, в якім панує ідеал і чеснота та поставити йому перед очи живі образи, гарні приклади Божих любимців — святих мужів, що в своїм життю наче в зеркалі відбивають перед нами найвірнійший взір всіх чеснот.

В кождій парохіяльній бібліотеці повинні находитись отсі популярні, духовні книжки, які надаються до читання для малосвічених читачів і для молоді: прекрасні перерібки творів А. Штольца: »Життя і смерть«, »Отче наш«, »Хто яко Бог«, Богородице Діво« і »Многострадальне Мати«, — о. К. Антоневича: »Читання святочні«, — о. К. Рідля: »Читання о муках Ісуса Христа і »Читання о Пр. Д. Марії«, — о. Л. Лужницького: »Скарбниця віри«, — »Катехизм Пр. Діви Марії« і „Місяпь Май", — гарні переклади творів о. Ф. Гатлєра: »Крівава незабудька або хрестна дорога Спасителя«, »Основні правди«, »Серце за серце«, »Найкраща потіха в годині смерти« і »Небесний вінець«, — о. Д. Бодревича: »Стежечка в рай і »Голгофта«, — »Короткі розважання о муках Ісуса Христа«, — св. А. Лігорого: »Як годитися з Божою волею« і »Молитва як могуче средство спасення«, — о. Т. Лежогубського: „Христос між нами« і Є. Мацелюха: »Пр. Евхаристія в життю«, — о. Ф. Цоzеля: »Сповідь, яка повинна бути«, — »Досконалий жаль«, — Карповича: »Черннече життя«, — »Гр.-кат. Церква і її історія«, — о. І. Погорецького: »Правда і обман«, — Й. Гродського: »Життя Господа Ісуса Хр.« (прикрашене 45 ілюстр.), — о. П. Філяса: »Життя св. Василія Вел.«, — »Апостол любови« (життєпис св. А. Лігорого), — о. Я. Левицького: »Життя апостола унії свящ. Йосафата«, — о. М. Западника: »св. Кирило і Методій«, — »св. Тереса від Дитяти Ісуса (ілюстр. життєпис), — Дворніка: »Життя св. Вячеслава«, — »Спомин про сестру Анну Стадик«.

Про актуальні питання трактують отсі книжечки: о. Т. Галущинськото: »Пастирський Уряд в катол. Церкві«, — »Стережіться ложних пророків« (про секти), —

»Осторожно з огнем« і »Нове Апостольство« (про пресу),— »Більшовики й релігія« — »У невидимій сіти«.

Велике виховуюче значіння має белєтристика (повісти, оповідання і вірші) релігійно - морального змісту. Маємо низку белєтристичних творів, овіяних християнським світоглядом, які повинні бути в парохіяльній бібліотеці: »В огні і крови«, »В підземеллях Риму« і »В копальнях Сардинії« Вааля (істор. оповідання про переслідування і життя перших християн),— »Бен Гур« (цікава повість Л. Вволеса з часів Ісуса Хр.), — »Фабіоля« Віземана (прегарна повість з часів переслідування християн), — »Геройська любов« (повість з середновічних часів), — Антонюка: »Мала Нелі« (гарне оповідання про життя побожної ірляндської дівчини), — Карповича: »Через мечі до життя« (оповідання з життя Ісуса Хр.) — »Різдвяний дарунок« (різдвяні оповідання і народні перекази), — Семчука: »Пророки« (біблійні оповідання), — о. Штокалка: »На струнах гуслий (Давидові псальми).

VIII.

Конечним завданням парохіяльної бібліотеки є збудити у дітвори і доростаючої молоді цікавість до книжки, тому при парохіяльній бібліотеці повинен бути створений спеціяльний діточий відділ, заосмотрений у багатий запас добрих, цікавих, ілюстрованих книжечок. Читання книжок має великий вплив на духовий і моральний розвиток дітвори. Коли доростаюча молодь призвичаїться до читання, тоді будемо мати в будуччині численний ряд поважних читачів та церковно народна праця серед дорослих дасть гарні, корисні наслідки. Цікавий і добірний зміст дитячої книжки повинен вповні відповідати ступеневи духового розвитку молоденького читача.

Щоби захотити дітвору до читання, треба наперед давати невеличкі книжечки з образками. Для дітей у віці від 8—12 літ надаються найкраще до сеї цілі читаночки: »Нашим найменшим« (зчисленними ілюстраціями арт. мал. Ол. Кульчицької) і гарні, цікаві, багато ілюстровані видання »Світа Дитини«: байки і казки (Гнатюка: »Народні байки«, — »Найкращі байки і казки«, — Вільшенка: »Покотигорошок«,»Чорнокнижник« і »Казка про Шевченка«,— Завадовича: „Казка про царевича Івана« і ин.), інтересні

оповідання з життя звірят і пташок (А. Лотоцького: »Пригоди Лиса Микити“, — О. Білоусенка: »Пригоди вовка неситого«, „Зайчик побігайчик« і »Лисичка Сестричка«, — Верино: »Волове очко«, — Маковея: »Природи гороочика«), — дотепні пригоди і оповідання (В. Буша: »Співомовки«, »Діравий зуб«, »Стрілець Тріска«, »Уперте теля«, »Максим і Марко«, »Веселі оповідання« і ин., — Вуйка Влодка: »Пригоди Юрчика Кучерявого«, — Ю. Шкрумеляка: »Записки Івася Крілика«), збірки гарних оповідань і віршів (О. Білоусенка: »Вінок«, — І. Блажкевич: »Мила книжочка«, — »Малий Кобзар« Т. Шевченка, багато ілюстр. збірка творів, — В. Радзикевича: »Осінь, Зима, Весна і Літо«, прегарні чотири читаночки для дітвори). Маємо отсі діточі книжечки історичного змісту: Б. Грінченка: »Олеся«, — Л. Лотоцького: »Лицар Добриня« і »Вільгельм Тель«, — С. Яремової: »Жертвенні огні«, — М. Денисенка: »Наша Січ-Мати«, та отсі дитячі видання поважнійшого змісту: А. Бесієра: »Малий Петрусь« (гарна книжечка про апостола діточого св. Причастя), — »Малий лікар« Барвінського-Шкрумелка (діточа гігієна у віршиках), — »Зоряний хлопчина« О. Цапляда (діточий твір світової слави), — »Єзоп« А. Лотоцького (займаюче оповідання про молодість і життя славного грецького байкаря).

Доростаюча молодь зі зацікавленням читає інтересні оповідання, цікаві описи подорожей і дивних пригод: Свеннсона: »На филях моря«, — Я. Вільшенка: „Дивні подорожі Чванківського“, — Ю. Верна: „Шансельор“, — Кольодіого: „Пригоди Пінокія“, — „Бранець морського опришка“, — Гуондера: „Пімста монаха“, — Амічіса „Малі герої“.

Історичні оповідання і повісти повинні заняти в парохіяльній бібліотеці чільне місце. Белетристичні твори історичного змісту мають на молодь дуже великий вплив, тому що ставлять перед очи важні моменти або особи минувшини, повні посвяти, геройства й енергії, запалюють молоді серця любовою до рідної землі та розбуджують віру у кращу будучність. Керманич парохіяльної бібліотеки повинен придбати всі кращі історичні оповідання й повісти („Син України“ Федіва Золотополця, — „Пригоди запорожських скитальців“ В. Будзиновського, — „Криваві сліди“ О. Лешука, — „За сестрою“ А. Чайковського, — „Марта Борецька“ І. Грабовича, — „Кужіль і меч“ і Лицар у чорнім оксамиті“ А.

Лотоцького, — „Ярошенко“ О. Макковея, — „Чайковський“ Є. Гребінки, — Злощасний самоцвіт“ М. Целевича).

IX.

Для улекшення праці бібліотекаря при доборі книжок до парохіяльної бібліотеки є конечним спорядження взірцевого підручного катальоґу, в якім добрі книжки булиби поділені на окремі відділи (релігійно-моральні, діточі, белетристика, історичні, природничі, господарські) і при кождій книжці бувби поданий короткий зміст і замітка, чи книжка легка чи тяжка до читання та чи добра для початкуючого чи для очитаного читача. Зладження такого катальоґу причинилобся в значній мірі до поширення добрих книжок та до розвитку наших парохіяльних бібліотек.

Наше духовенство мусить взятися до плянової, невпинної праці над заснованням та належним веденням парохіяльних бібліотек. Коли парохіяльні бібліотеки будуть засновані у всіх парохіях нашої країни, тоді добра книжка знайде легкий доступ до широких народніх мас та причиниться до христіянської обнови нашого життя. В нинішних часах, коли нашому народови загрожує атеістичний большевицький світогляд і ворожий наступ ріжних сектантів, добірні парохіяльні бібліотеки поможуть виплекати в нашім народі тверду основу релігійно-моральної і національної свідомости та стануть многоважним чинником нашого культурного розвитку.

Накладом гр. кат. Еп. Консисторії в Перемишлі.

Друкарня гр. кат. Капітули в Перемишлі.